

GORE SRCA

»Pokaži nam, Gospode, svoje milošte i, da! nam svoje spasenje«
(Mt. 23, 8)
Iz pjesme na Stepancima dananje sv. Miso

VJERSKI TJEDNIK

GOD. IV. ZAGREB, 27. STUDENOGA 1949. BROJ 31

UČITELJ, NAJVEĆI PRIJATELJ OBITELJI

Marija i naše savršenstvo

U Beču se dogodilo ovaj događaj. Na zemljištu kraj neke kaznione radnje su tamošnji knjižnici. Okovani u vrste lance. Obavljali su teške poslove. Kraj zemljišta je prolazio neki student. Među zarobljenim radnicima opazi jednoga znanca. Pristupi k njemu i poljubi ga. To je vidio s prozora susjedne kuće ministar baren Kresel. Odmah pozove k sebi toga mladića i zapita ga: »Kako se vi možete tako ljubavno ponašati prema jednom zločincu?« Mladić mu odgovori: »Ah, to je moj otac. — Nato mu reče ministar: »To je nešto drugo. Ja vas visoko cijenim, moj sinko, zato, što vi toliko poštuete svoga oca.« I zbog toga mu ministar Kresel davao godišaju potporu za njegovo školovanje.

Tako je eto jedan ministar cijenio obiteljske osjećaje i poštivanje. I svijet se tomu divio. Koliko se mi više moramo diviti našem Učitelju Isusu Kristu, koji svojim prijateljskim činima i božanskim riječima na osobiti način poštu obitelji. On joj je svojim naukama učvrstio temelje. Učrio je svojom milošću i nadario svojom prisutnošću. On je rekao: »Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ondje sam i ja među vama« (Mt. 18, 20). I doista su sakramentom ženidbe sabrani roditelji sa svojom djecom u ime Isusovo. I s kojima je Isus i Njegova milost. Koliko dobra mogu oni primati, ako na to misle i s takovim mislima mole se za svoju obitelj!

Isus pjeva pjesme kolijevci djeteta. Dijete stavlja za uzor neudžnosti i nevinsti. I tko hoće da postigne Božji blagoslov, sreću i kraljevstvo nebesko, treba da bude bezazlen kao dijete. I jao onomu, tko ga sablazni: »Tko prima dijete u moje ime, mene prima« (Mt. 18, 5). »Ako se ne obratite i ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko« (Mt. 18, 3). »A tko sablazni jednoga od ovih malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo, da mu se objesi molinski kamen štj za okrece magare, ako vrata i da potone u dubini morskog. Jao svijetu od sablazni. Potrebno je da dođu sablazni, ali jao onomu čovjeku, po kojemu dolazi sablazna« (Mt. 18, 6—7).

Učitelj oplemenjuje u roditeljima najvažniju brigu za obitelj i potiče ih na to. U nevolji čini i čudesa za obitelj. Ono, što je učinio, uzamajući kruha za one, koji su se okupili oko Njega u pustinji, učinio je za veliku svoju obitelj. Kako li ne će to učiniti i za pojedine svoje obitelji? Ono, što su učenicima pitali Isus za veliku obitelj, to i roditelji neka mole za svoju obitelj i pitaju:

»Otkakle ćemo uzeti toliko kruha, da nahranimo svu djecu?« (Mt. 15, 33). A Isus će i čudesa praviti da ih nahrani.

Isus hvali i uzveličuje ljubav roditeljsku. Kako li su divne prisposode Isusove u tom pogledu: »Koji će otac među vama sinu svomu, ako ga zamoli kruha, dati kamen? ili ribu, zar će mu mjesto ribe dati zmiđu? Ili ako zamoli jaje, zar će mu dati škorpiona?« Jednako tako crta u priči o izgubljenom sinu čeznuće očeva za sinom. On ga iščekuje i izdaleka izgleda. A kad ga opazi, potrči prema njemu i padne mu oko vrata (Luka 15, 11—32).

Ali naš Učitelj upozoruje i djecu najvažnijim riječima, da ljube svoje roditelje. I najostrije prekorava nepoštivanje i nebrigu djece za roditelje. Za ljubav i vjernost djetinjtu prema roditeljima veći, da je bolja nego služnje hramu, jer je zapovijed Božja (Mt. 15, 4—5).

Bogatomu mladiću reče Isus: Poštu oca svoga i mater svoju. A kad ovaj odgovori: »Učitelju! sve sam ovo činio od mladosti svoje, Isus pogledavši na njega zavoli ga« (Marko 10, 20).

Za zla sina, kad se vraća ocu, govori: »Oče, sagriješio sam protiv neba i protiv tebe. Više nisam vrijedan, da se zovem sin tvoj.« I još reče: »Bio je mrtav i oživio je, bio je izgubljen i našao se« (Luk. 16, 21, 35). Tako je crtao veliko zlo i grijeh, kad se ne poštuju roditelji.

On je uzveličao svojom prisutnošću svadbu mladog ženidbenoga para u Kani Galilejskoj. A da im sre-

ća bude nepomućena, izbavlja ih na prvom njihovu koraku iz neprilike nestajće vina. I kao znak blagoslova Božjega u njihovu novom stалећu pretvara im vođu u vino. Čini prvo čudo (Iv. 2, 1—12).

Isus se često vraća sa svojim apostolima u neke kuće. Sjeda za stol i jede s obitelji. I onda se ljubazno zahvaljuje za jelo i pilo. Takvom zgodom je veseo i razgovorljiv. Upućuje, upozoruje, poučava. Žena treba da bude čuvarica kućnoga posjeda. Ne smije biti lakoumna ni rasipna, jer će inače sa svojom djecom i svojim mužem, s kojim je pravila dugove, biti prodana i bačena u zatvor (Mt. 18, 25).

Njega dira plač majke mladića iz Naima. Sažali mu se i reče joj: Ne plači. I uskrisi joj mrtva sina (Luka 7). Ženi Kananejski ozdravi kćer, jer ga molila za to (Mt. 15). Rimskom satniku iz Kafarnauma ozdravi slugu, jer je između njega i služničadi njegove bio lijepe odnošaj (Mt. 8).

On se raduje nad kolijevkom djeteta. Ziti On je utjeha i kod oca pokornika. On je Onaj, koji govori: »Ja sam uskrsnuće i život, tko vjeruje u mene, živjet će, ako i umre« (Iv. 11, 25). On je Onaj, koji je propakao za Lazarom zajedno s njegovim žalosnim sestrama Martom i Marijom. Ali ga je i uskrisio, da ljudi vide slavu Božju i učvrste vjeru svoju.

Obiteljski život i jest osnovan zato, da se većma širi slava Božja, sigurnije spasavaju duše i lakše provodi teški zemaljski život. Zato ga je Isus i toliko cijenio.

SVETA MISA

ELAGOSLOV

Bez svećenika nema sv. Mise. Zlostana je narod bez sv. Mise. Takovih župa ima danas u našoj nadbiskupiji do pedeset! Ozbiljno treba da se zamislimo i da poslušamo opomenu Isusa Krista — Velikog svećenika, koji govori: »Zetva je volika, a poslenika malo. Molite dakle Gospodara žetve, da pošalje poslenika u žetvu svojaju! Da, neka ne bude nijednog katolika, a da ne bi bilo, da Bog pošalje našem narodu dovoljno svećeničkih zvanja, da nam dade takovih majka, koje će smatrati najvećom odlikom i svojom srećom, da odgoje svoje dijete za Kristova svećenika. Da, svi katolici bez razlike pomognimo u odgoju dječaka i mladića za svećenički stalež.

Kad je svećenik uzblagovao presv. Tijelo Isusovo i presv. Krv, u kratko se zahvali, izmoli pričestnu molitvu, a onda se licem okrene prema vjernicima — ih pozdravi: »Dominus vobiscum« — Gospodin s vama, te ih pozova na molitvu: »Oremus!« — Pomolimo se! Kad svrši pričestnu molitvu, još se jednom okrene prema vjernicima, još ih jednom kao za rastanak pozdravi onim uzveličanim i toplim pozdravom: »Dominus vobiscum, s onda ih otpušta govoreći lit

pjevajući: »Ite, missa est!« — Idite, misa je svršena!

Idite! Idi i ti, majko, k dječak svojoj te ih još revnije privodi, Isusu! Idi i ti, oče, na svoj teški posao, da ga savjesno izvršiš slaveći Boga! »Ite...« idite, braćo, u vrevu svakidašnjeg života, ali — svuda unosite miris svete milosti žetve, spasnosne plodove žrtvovanja žaganja Božjega. Idite, i obračunajte zavedene, proučavajte nauke, spazavajte zalutale. »Da, teško je to«, reći ćete! Nu za tu tešku zadaću primit ćete pomoć u blagoslovu, što će vam ga svećenik na rastanku udijeliti.

Sv. Jakob, patrijarha, borio se čitavu noć s anđelom Gospodnjim, a u jutro je rekao anđelu: »Neću te pustiti, dok me ne blagosloviš!« Recimo i mi na svršetku sv. Mise Gospodinu: »Ni ćemo te pustiti, dok nas ne blagosloviš!« — Blagoslov Božji nije drugo nego skup svih onih milosti, t. j. pomoći Božjih, koje su svakomu pojedincu nužne za duhovne i tjelesne potrebe. Misnik raširi ruke, podiše ih prema nebu i opet ih sklapa te govori okrenut girema vjernicima: »Blagoslovio vas svemoguć Bog — Otac, Sin i Duh Sveti. Amen.

Za jedno spasenje traži se, da netko živi u stanju milosti i do smrti u njoj ustraje. No za savršenost traži se više. Za savršenost traži se neprestano umnožavanje milosti i stalni porast u različitim krepostima, osobito u ljubavi. Sve to isprša blažena Djevica Marija onim svojim štovateljima, koji već jesu u stanju milosti. Svrne li Ona svoj pogled na svog božanskog Sina, to ona sadl svoje njezine materne ljubavi želi, da On bude još srdacnije ljubljen, još više štovan i čašćen. A svrne li svoj pogled na duše, koje već jesu njezinu Sinu po volji, to Ona želi iz ljubavi prema tim dušama, da u kreposti i milosti sve više napreduju.

Sv. Bernardin uvjerava, da je Bog predao Mariji puninu svih dobara, da ih preko njezinih ruku podijeli ljudima, i da se ta dobra mogu — i Boga otkrivati — jedino Njezinim posredovanjem. Stoga se može prema riječima knjige Mudrosti kazati, »da dva dobra dobivamo po Njoj, i da iz Njezinih ruku dobivamo i svaku savršenost. Isti Svetac dodaje, da se u Starom Zavjetu svjeka milosti nije na čovječanstvo tako bogato razlijevala kao u Novom, jer tada nije bilo na svijetu Marije, preko koje bi se salijevala milost. A što su kroz stoljeća u Crkvi Božjoj raskle toklike kreposti, to sve zahvaljuju Crkvi samo Mariji. Pa kaošto je Ona bila za prijašnje svce bogati potok milosti, tako je Ona to isto i danas za sve nas: Ona nas jedina može učiniti svetima i savršenima.

Nema nijednoga svrca, koji ne bi gojlo prema Bg. Djevici, Mariji posebnu poštožnost. I ako je koji od njih drugoga nadmašio u svetosti, to se s pravom može uzeti, da je gojio posebnu ljubav prema Bg. Djevici. Treba pročitati život jednoga sv. Bernardina, Dornika, Filipa Nerija, Bernardina i mnogih drugih, da se o tome osvjedočimo. Sv. Marija Egipatska bila je prije grješnica. Pomoću Marijinom digla se iz najdubljeg dna općine, da se s vremenom popne do vrhova svetosti. Kad je jednom htjela da uđe u Jerusalemu u jednu crkvu, gdje se nalazila relikvija sv. Križa, osjetila je na pragu, da joj neka nevidljiva sila ne da naprijed pristupiti pragu. Tko je potrosie, te ona klekno pred Marijinu sliku, koja se nalazila u blizini i molila je skrušeno: »Onaj je Bog, koga si ti rodila, postao čovjekom, da grješnike pozove k pokori; pomoz mi, jer sam od svih ostavljena i oduzeta mi je svaka pomoć.« I još je obećala, ako bude mogla stupiti u crkvu i izmiriti se s Bogom, da će se zauvijek odreći grješnih radosti i ispraznosti i živjeti dalje kreposnim životom. Ova srdčana njezina molba Mariji bila je uslišana i ona je amješta mogla stupiti u crkvu. Onda se je pomirila s Bogom i predala se savsim Spastelju i Njegovoj Majci, povukla se u pustinju, ovdje pedeset godina probavila u strojoj pokori i postigla veliku svetost. Si pomoću Marijinom pobijedila je sve napasti zloga neprijatelja kao i protivljenje svoje naravi, dok nije umrla svetom smrću. Njezin je život jasno svjedočanstvo, da je štovanje Marijino moćno sredstvo, da se i veliki grješnici uspu do vrhova savršenosti.

Promatramo ovu istinu još i s drugog gledišta. Jedna od najvećih zapreka na putu k svetosti bez sumnje je vrcbanje i napast zloga neprijatelja. Pakleni dsi okružuju naš životni put poput razbojnika, koji pase na putnike a bogatim tovarima. Ako je svet Antonio Pustinjak vidio ovaj svijet, tako je isprepleten paklenim mrežama, koje bi dobre povukle u propast, to vrcbete se

(Nastavak na str. 7.)

ADVENT

ZAZIVANJE DUHOVA

Stajali smo na Trgu «Dome» u Mijencu (Veneziji). Za tri dana glasovitošću Milana katedralom, koja se zove Jedinstveno «Dome», što znači Kuća (Božja). Gledali smo je i djeteli se umjetnoj divovitosti ljudske duha. Ona je građena vjekovima 9. J. od c. 1386. do c. 1813. Dugačka je 148 m, a široka 88 m. Pročelje joj visoko 56 m, a na sredini je iznad crkve kupus a hipona Njake Božje, visoke je 108 m. Vanjskim se crkve rebr 135 stupića i 2.390 kipova. Obložena je izvama bijelim sarmoranim pločama. Cijeli dojam je kao da stojim pred neizmjerljivo fantastičnim špičama, izrađenima od bijelog mramora. Tako je privlačiva i statka, premda je tako ogromna, da u nju stane 40.000 ljudi.

Stajali smo dakle prvi puta umjetništvom kod koje su sudjelovali vjekovima tekni najbolji i najveći umjetnici, koji su je gradili i kitiili u čast Boga Trojedinoga i Sreće Mariji Božjoj i Djevojci Mariji. Stajali smo i u taj čas samo promatrajuć njzima brojeva njzima završena. Na njima su izgrađeni prizori iz života Marijina.

Divan je ovaj prizor, gdje Ona daje svijetu a Betlehemskoj štatici Spasitelju Svjetla. U pelene Ga povila i u jastice položila. To je dakle ovaj početni prizor, kojim je završilo dugo očekivano Staroga Završetka. Čekali su od prve 4.000 godina na doznak (advent) Bism Boga. Za Njega su čekali duge godine i mnoga stvorenja da dođe.

Advent je latinska riječ i znači doznak. Advent je dakle očekivanje dolaska Krista Sim Božjega u obličju sinova našega Djetelina, ali zato silnoza Učitelja i velikoga Spasitelja svijeta. Taj advent danas traje u Crkvi četiri tjedna ili bolje reći četiri nedjelje. Jer je u Starom Završetku trajao četiri tisuće godina.

Moje su pitanje, zašto je Gospodin Bog poslo, da ljude izvan tako duge vrijeme na očekivanje Spasitelja? Čemu su se oni Njemu i spriječili, neba, Pravednika, oblač, dječak Boga odnoga? Na ovo pitanje odgovornost ovaha. Najprije je ljepotni rod morao uvjetovati, da se Bism Bism ne može pomoći u svojoj nevolji. Bism Njega je trpjenje i jada, i kraj svahoga zemaljskoga oblika, nevolja i glad. Tako je to uvjet. Bism Krista st uvjet ne može pomoći.

Prve dolazi Kristova ljudi zabavne pravoga Boga i značnice si svoje vlastite bogove, u bogu misliše, ali svoje misli i nevoljivosti, koje ne sije dalje od ove zemlje. Ljudi misliše, da će samostalno i drugim odvratnim grijehima razveseliti svoje bogove, a ujedno i zadovoljiti svoje poželje. Oni su svojim bogovima i svoju djecu odprinosili kao žrtve. Te male, neukne crvije bacali su jednostavno u vodu ili lahajali divljim životinjama. Valjalo su se o najbrazniji i nečistim grijehima, ali zadovoljili nisu nobili.

Ravno su uvjetovali, da Bism Boga i od Njega poslušaju. Spasitelja ne će moći imati iz svojih nevolja. Pa je onda nastalo općenito čezanje za dolaskom Mesije, koji će biti i veliki Učitelj i Zrtva i Spasitelj. I kad se tako svijet pripravo na doznak Isusov, onda je tek On došao i radio se u štatici.

Cijeli advent i nas pozivlje, da se pripravimo na doznak velikoga dera, na

MARIJA I NASE SAVRŠENSTVO

(Nastavak sa str. 1.)

mele naročito za krepesne duše. Tio će nas usred tolikih pogibli i nepodjaj najsigurnije odprati do vrhunca savršenosti, ako ne ona ozvisena protivnica zmije, o kojoj govori Sv. Pismo: »Neprijateljstvo metnut cu između tebe i Zene... Ona će ti sabiti glavu». Sv. Bernard primjećuje: »Ona od Boga obećana žena jest Blažena Djevica Marija, čija je noga stisla glavu staroj zmiji». Sv. Ivan Damascenki kaže: »Ako me štiti Tvoja suca, materiču tu u bjezav svoje neprijatelj. Požobnost preme Tebi to je ono oružje spasa, koje Bog daje onima, za koje hoće da budu blaženici. Davao se izna Krista nikoga toliko ne boji, koliko Marije, jer se Ona vrama trudi, da izbavi svoje životelje iz njegove zanke. Zato prionimo uz Mariju, ako želimo doći do spasenja i do savršenosti.

Božji, kad se slavi dolaskom Spasitelju. Ali i na svaki Njegov doznak, kad Spasitelj ima i sama doći i kod nas ustaniti i svojom naukom i svojom milobu i u sv. Priziciji i na svahom čas i na sudnji dan.

Prencismo se u duhu kao da smo danas pred Njegovim jasticama u Betlehemu. I kao da Majka Božja hoće da nam Isus položi u srcaču. I mi smo Ga primili, ako smo u duhu čisti i nevini kao Majka Božja. Nismo li takovi, onda se pripravljamo na doznak Spasitelju.

Il i mi smo had sv. Minc. Kod misionkove Priziciji, trebali bismo i mi, da Isusa primimo, ako smo dostojni, nismo li to, pripravljamo se na doznak Isusov!

Il mi smo na savršenom krsticu. Sa da treba da počemo u naravnoj Spasitelju, ako smo ekajali svojih i izvršili pokoru za svoje grijeha. Nismo li to učiniti, pripravljamo se na doznak Spasitelju. Prihvaćamo teškice svoga života kao pokoru za svoje grijeh!

Advent nas opominje, da se pripravimo na doznak Spasitelju, ali ne samo na Božji, nego na svaki Njegov doznak. I onaj, kad nam dolazi i naše nevolje, trpjenja, bolesti i pokore za strah našega vlastitoga tijela, svijeta ili ziv dera. I onaj, kad Ga primamo u sv. Priziciji, a mišao Njegovu u sakramentu Pokore. I onaj, kad će nas pozvati, da se preselimo u ova svjeta u drugi Božji život. Zato su kršćanski veliki štiti i hipari rado prikazivali u svojim djetlima doznak Spasitelju.

Nikad samo zlo, bez dobra

U Hrvatskom Zagerju živi još danas prastara legenda, koja nam pripovijeda ova:

»Ili, davno, Isus i sv. Petar po svijetu. Kad su, već umorni, prolazili nekak selom, a žega je palila, oni stanu mišakom od neodoljive žeđi. No gdje naći vode, gdje je izvor? Česta ih dovede do livade, na ko, et je ležao mladi pastir, a do njega paslo bfiga. Sveti Petar se obveseli, namigne i doprigne pastiru:

— E! mladiče! Vrti smo očalitati li se, znado, gdje je izvor. Reci nam, kuda nam treba pći, da bismo došli do studena.

Pastir se lijeze okrene na drugi bak i tek mahne nogom te protisne:

— Samo idite cestem.

Sv. Petar zamišljene zaklimala glavom. Što je značilo: jada li, kakvih tu ima ljudi! No vidješi da Isus štiti i strpljivo podnosi žeđ, smisli, da je najpametnije podmosti nevolju bez uzalud-

»Ako su kod spiritiziranja ili znavanja duhova ljudi kakva nadprirodna silovanja, to nije i ne može biti božje djelovanje. Kad bi se Bog javio, to bi značilo, da je On ovisan o ljudima i njihovoj samovolji, pa se mora javljati, kad ljudi hoće i gdje ljudi hoće. To bi značilo, da ljudi zapovijedaju Bogu, a ne Bog ljudima, a to je protiv zdravoga razuma i Boga nedostojno. Ne javljaju se ni Andeli, ni duše u čistilištu, i to bi bilo Boga nedostojno, da Bog dopusti, da se ljudi igraju i nečasto zabavljaju s Božjim ugodnicima, Anđelima i dušama pokornika u čistilištu.

Ako ne, dakle, javlja kakav duh, to je onda sigurno nečisti duh ili davo. To je tome tako, vidi se i to i odati, što su spiritistički ljudi, koji su prisusvovali. Učelnaci stručnjaci, koji su prisusvovali spiritističkim sjednicama u svrhu naučnoga istraživanja tvrde, da na spiritističkim sjednicama ti tobožnji duhovni govore nepristojne riječi, bogumrke kletve, rabe neumjerne doajetice, zbijaju dvovalne šale i silčno.

Nauka je spiritistička u očitoj protivitvini s kršćanstvom. Ona je pogubna za vjerski i čudoredni život ljudi, jer podkopa dogme kršćanske vjere i puti na zlo življenje. Na spiritističkim se sjednicama čuje, da nema Boga. Da Isus Krist nije povijesna osoba, ni Sin Božji. Da kršćanstvo nije od Boga objavljeno. Da katolička Crkva nije Božja ustanova, i bezbroj drugih zabuda.

Sad sudite sami, kako bi bilo moguće, da ovakova štia Bog objavljuje prema tome vidi nešto protiv samoga

na rogeborena. Idu oni, idu, kuca nigdje, ljudi nigdje, a to su zlo, kao iznena. Sv. Petar stado gubiti strpljivost, na kraju, eto ih opet do jedne livade, na kojoj se crvenjela marama na glavi mlade djevojke, koja je stajala uz blisće i vezla.

— E!, djevojko-djevojčice, reci nam, gdje je izvor, jer izgaramo od žeđi.

Pastirica veselo dotrči k cesti i pokazlje im rukom:

— Samo idite do one šumice, u njoj, nedaleko, izvire voda srebrenica, koja krijevi sve iznemoglo.

Isus i sv. Petar zahvale i pođu. Sv. Petar bio je nzbuden i obradovan. Predu tek nekoliko koraca, on se obrati Isusu:

— Molim te, Gospodine, reci ti meni, čime ćeš nagraditi ovo pastiricu? Onoga ljenivca bi trebalo kazniti, a nju nagraditi. To bi bilo pravedito. Pa kako ćeš onda...?

»Ili da ovakvu nauku ne Andeli, prijatelji Božji? Ili da ovakova štia obavljaju duše u čistilištu, koje doznaju još nisu u nebu, ali su savim sigurne, da će nakon čistilišta doći u nebu.

Ako dakle duh kaže za sebe, da je ovaj ili onaj Andeo, da je duša ovoga ili onoga pokornika u čistilištu, to je savršeno krivo. Nema on ništa zajedni. Ako e Andelima i dušama pokornika u čistilištu. On je nečisti duh, nepomirljivi protivnik Božji, i ma, a Andeli i duše u čistilištu su prijatelji Božji i naši.

Mogli biste me pitati: Zašto Bog dopušta, da zao duh zavodi ljude i prikazuje se nečim što nije? Crkva osuđuje spiritizam i zabranjuje prisustvovanje spiritističkim sjednicama, i uopće svako sudjelovanje kod spiritiziranja. Ako se pak tko unatoč svih tih opomena i nalogama svete Crkve svojom slobodnom voljom odluči da davia i traji vase u davnom, tada je sam krivnik i svim posljednicama, koje iz tih vira nastaju.

Bavljenje sa spiritizmom je opasno za dušu, jer zarađuje dušu krivom naukom i navodi čovjeka na zao život i zla djela. Opasno je i za tijelo, jer kod spiritiziranja redovito stradaju živci. Nerijetko biva, da je potres živaca tako jak, da se posljedice osjećaju kroz čitav život. Potres živaca može biti i tako teško, da čovjek savim izgubi živce, da naprosto potisne.

Potjedice su dakle, spiritiziranja strahotno i opasne i za dušu i za tijelo. Zato je savršeno razumljivo, da katolička Crkva brani ne samo spiritiziranje ili znavanje duhova, nego i svako sudjelovanje kod toga pogubnoga poila.

Sveta Crkva brani svojih djevi, svojim vjernicima, sve ono, što bi im moglo naškoditi: duši ili tijelu. Radi duševnoga i tjelesnoga dobra svahih vjernika brani Crkva svaku vezu vjernicima s daviom, dosljedno i na spiritiziranjem, gdje dolazi do izradnja sctivnoga djelovanja čavla ih nečistoga duha.

Spasitelj Isus Krist je rekao: »Čuvajte se lažnih proroka... po njihovim rodovima poznat će ih (Mt 7, 15). I spiritizam je lažni prorok, jer radi ale rodove: je vodi u praznovjerje, a svrhava s gubitkom vjere.

Isus odgovoriti

— Onoga ljenivca daj da njeg za mudi.

— Kako...? zaprečati se sv. Petar.

— Tako, Petre — razjasni Isus: kad bi zlo bilo smio, svijet ne bi mogao opstati. Zlo treba da bude s dobrim.

Tako pripovijeda prastara legenda u Hrvatskom Zagerju. Njena mudrost ličvjet će sigurno svuda po svijetu.

PODLISTAR

U CVRTU KRIŽANTEMA

Na prezor četvrtog kata žute zgrade naslon o se Branimir i pratio igru svijetlo-bijelih oblaka u mednoj pljokneba. Bilo je hladno jutro ranog proljeća. Delje, pod prezorom, budi se Živo grada, a Branimiru je danas više od svega u mislima njegov vlastiti život. Završio je nauke i poslijednji ispit je gotov. Postigao je zvanje, pred njim je budućnost. Budućnost, kroz koju će se kao zlatnu nit prevlačiti vjera, njegova zaručnica. Uvjerjen je, da je dobro izabrao, — za koji dan — svoju životnu družicu, jer vjera je u svom životu nešto drugo, nego su tolike njegove vjerske prijateljice. Vjera ima ljepih strana. Neke su za njega gotovo nezapažene, možda i manje važne. Zna, da Njzini hodi, radi često vodu u crkvu. Ali ne zarađa, dok su sklopljene u molitvi. Vjera mu govori i o Boga, o vjeri i čvrstim uvjerenjem kazala mu svoje milijone o nekim načelima za život, posebno na njihov buduć.

On se ne šalje s njome u svemu, a vjera je nepopustljiva. Jedan tamni oblak nadvio se upravo pred njegovim pogledom učinivši nesladu na obzoru projačnog jutra. Zar je imao moć do i u duši Branimirovu učini nekakud u redosljednu mašal na bjezga i ruzičasta, ali Boga se utjelilo s permisli, da je vjeri obećao ne vrijedati joj vjer-

ske uvjerenje, da će joj dobar biti, jer je štije i voli.

Danas je ne može vidjeti. Vjera je optuvala, vraća se sutra o podne.

Cevjek ne može znati, što će se abiti. Bog zna bolje, nego ništavi stvor. Kakva mu treba da bude budućnost. Drugog dana upravo u času kad je bio spreman napustiti stan, zavrzoni mu telefonsko zvano. U nju nekoliko časaka slušanja i par riječi odgovora njegovo se srce s puno nada i stvaranja tako naglo izmjenilo u porazno stanje tielobne i straha, da je uzabedenost nalica to jasno oduvala. Silno ga se dojmala vijest s onu stranu telefona: Gospojica vjera N, leži u bolnici, soba broj 5 u beznadnom stanju. Stradala je u prometnoj nesreći. Pozurio je u bolnicu, noje ga žuralo brzinom crnih mli. No već u hodniku bolnice čuo je sve... Zakašnjo je. Vjera je već bila bljedila i ukročena.

Tekli i bohi dani sa Branimirovu dušu nad nepopravljivim gubitkom utjecali su na njegovu sudbinu. Bol je vodil u velikim preokretima ljudskog srca. Zanimao ga život onkraj groba i tražio je letine, o besmrtnosti duše i vjerovali. Čitajući vjera nema među svim životima. Otkad vjera često ostavljala grubu stvarnost života, a odvijalo se kod njemu dotada nepomir-

th m sli: Duham je vrento krekto granice, koju je smrt zariala.

Primakli i jensaki dani, kad mrazovih svitca nastaje u svom cvrtu, o rasvijetljenju se pupovi križantema. Zvano na zvone na visokim tornjevima, najvećuju vjernim dušama veliki blagdan. K crkvenim se vrataima žure vjernici.

I Branimir čuje zvonjavu, a put ga vredi upravo mimo crkve. Nije ni mislio znači u nju i više nesvijesno se vojom zakrene i on u crkvu. Ostao je stajati pod krovom. S tih smrteljenih vjerskim i skladom crkvenog spjevanja oreljivalo se u dušu mu čudno rasseljenje.

Umuknuše orgulje i u tihini zapešne prepovijedi. Zanimalo ga što će čuti, jer ja ga povukla do sredine crkve. I nije žalio, jer mu nije izmakla ni jedna riječ. Stisnuo je i sve mu se više činilo, da prepovjednik zna, što njega zanima i govori samo njemu. Sve je dublje u njega prodrala spoznaja istine, svrhe života, i vjerovanje u besmrtnost duše. A srce mu promuknula divna spoznaja: da je petnja jedan uzrok radosti sa svojim veseljem i nezavistivim srećom — je nagrada.

I jednog jevnoskog jutra dok su u cvrtu bile bijele križanteme — prvi ina vjeruje smrti — Branimir je nakon dvadeset godina stupio u ljeponičadoncu...

I. ADVENTSKA NEĐELJA 27. studenoga 1949.

Sv. Miša postava ovačor: K tebi, Gospodine, dajem dušu svoju. Bože moj, u Te se ufam, da ne će zavladati nada mnom moji neprijatelji, jer tko Tebe čeka, ne će se zastrijeti. Pokaži mi, Gospodine, puteve svoje, oči me ši stajama Tvojim.

Sv. Pavlo u Poslanici (Rim. 13, 11-14) opominje nas, da živimo krepčno, jer se približava dan dolaska Gospodnjega: «Bratko, znate, da je doba, da se produbimo, jer je naš spas bliže sada, nego kada povjerasmo. Noć je odmakla, a približi se dan. Zato odbacimo tamna djela i oborujemo se svjetlošću! Živimo pošteno, kao po danu, ne u proždrljivosti i pijanstvu, ne u ločinama i nečistoti, ne u svadli i zavisti, nego obučite se u Gospodinu i u sv. Kristu».

U sv. Ewangeliju Miša se odmahom o navještanju sudnjeg dana (Luka 21, 25-33) »U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Bit će znaci na suncu i mjesecu i zvijezdama, a na zemlji i među narodima (tj. koba radi silne buke mora i valova. Ljudi će ginuti od straha i obćivanja onoga, što će doći na svijet, jer će se pokrenuti sila nebeske, i tada će vidjeti Sina čovječjega, gdje dolazi na oblaku s velikom moći i slavnim. Kad se ovo počne događati, obradite se i dignite svoje glave, jer se približuje vaš odkup. I reče im prispodobu: Gledajte smokvu i sve drveće! Kad već počinje iz sebe izvijati plod, znate, da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite, da se ovo događa, znajte, da je blizu i vaše otoklo. Zapravo vam kažem, da ovaj narastaj ne će preći, dok se svi ne ispunji.

Poslika: Ozbiljno opitavanje sudnjeg dana opominje nas, da budemo uvijek spremni na nj, da ga bez straha dočekamo i potemo Gospodinu uzurati. Tako živimo krepčno, da ga možemo već sada očekivati.

Sv. Andrija, prvzvanik među Apostolima, našao se u Betzaidi kod Gepezerskog jezera. Bio je krst Simon Petra. Jednoga dana Ivan Krstitelj vidjeći Isusa gdje prolazi, reče: «Kve, Janje Božje! I tuše ga dva njegova učenika i podoše za Isusom. I Isus vidjeći ih gdje idu za njim, upita ih: «Što želite?» Oni mu rekoše: «Učitelju, gdje stanuješ?» Reče im: «Dodite i vidite!» I oni otiđoše i vidješe gdje stane i ostade u Njega onaj dan. Ova dva učenika bijahu Andrija i Ivan. Andrija potraži svoga brata Simona Petra i reče mu: «Nađosmo Mesijev. I dovode Petra k Isusu.»

Sv. Andrija je propovijedao Ewangelije u Skitiji, na sjeveru od Crnoga mora, u Traciji i Epiru i mnogo je pogana obratio.

U grčkom gradu Patrasu propovijedao je također utjelovljenje Sina Božjega od Bezgrešne Djevice i slavno otaštvo Križa i mnoge pokrstio. Zbog toga ga je porvao sudac Egeja, neka Irivaje bogovima. Njemu odvrativ sv. Andrija: «Ja Svemogućem Bogu svaki dan žrtvujem na oltaru Neoklanog Jaganjaka. Sudac Egeja ga je zato osuđiv na smrt na križu.

Doveden na mjesto mučenštva Andrija izdaleka ugleda križ i uzvikne: «Pozdravljam te, predragocijni križu,

koji si, dobio svet svet, i ljepote od Gospodnjih udova. O križu, dugo bijelkovan, vjerno ljubljen, bez prestanka tražen i spokoj nezamislivo, čini praprvljen. Uzmi me od ljudi i vodi me mojemu Učitelju, da me po tebi primam, koji me je po tebi okupio. Na to je bio raspet na križ, koji se po njemu otaštvo zove križ sv. Andrije. Na križu je sv. Andrija vladio dva dana i neprestano propovijedao, dok se nije preselio k Onomu, a kojim je želio na sličan način umrijeti. Zato veli sv. Ivan Hrizostom: «Andrija je savršena slika Kristova.»

Na grobu sv. Andrije u Patrasu dogodila su se mnoga čudeša. Jedan dio njegovih kostija prenesen je g. 357. u Carigrad. Kad su Latini zauzeli Carigrad g. 1204, odnijeli su sveže kosti Andrije u Anafu u Italiju. Glava sv. Andrije bila je s velikom svečanostu prenesena iz Patrasa u crkvu sv. Petra u Rimu g. 1462. za pape Pija II.

Sv. Andriju štaju Slaveni, a «slobito Poljaci, kao svojega apostola. Stjuja ga mnogo i Englezi i Skoti. U Francuskoj je bl. Andrija Hubert Fournet osnovao kongregaciju Sestara križa sv. Andrije. Po svem svijetu je raširena pučka pobožnost mladih djevojaka za udaju u čast njihova zaštitnika sv. Andrije.

Govor Sv. Oca liječnicima

Prigodnom sudžijenju, na kojoj je prisno katooličke liječnike u svom dvorcu Castelgandolfo dne 29. rujna o. g. Sveti Otac Papa održao je ovaj govor: «Umjetnom oplodivanju.»

«Naravno i kršćanski moral čuva svagdje svoju nezastariva prava te na njima, a ne na raznim osjećajnim obrizima i naturalističkoj filantropiji (naravno čovjekoljublju) potivaju osnovna načela kao: dostojanstvo ljudskog tijela, nadmoć duha nad tijelom, bratstvo svih ljudi, vrhovni ugled Božji na Zemi i sudbini. Mi smo imali već mnogo prilika govoriti o velikom broju posebnih pitanja, koja se odnose na medicinski moral, no sada se pred nama nalaze pitanje od bitne važnosti, koje, isto tako burno kao i druga pitanja, traži svijetlo katooličke nauke — to je pitanje umjetnog oplodjenja.

Ne možemo dopustiti ovu priliku, a da ukratko ne iznesemo glavne smjer-

nice moralnog zoda, koje se odnose na ovaj predmet.

1. Primjena umjetnog oplodjenja, kada se radi o čovjeku, ne može se posmatrati, jedno, dapače niti u glavnom, s biološkog ili medicinskog stanovišta, ostavivši po strani moralno i zakonomo glediste.

2. Umjetno oplodjenje izvan ženidbe ima se jednostavno osuđiti kao nemoralno. Zapravo, naravni zakoni i pozitivni božanski zakon, takovi su, da razdajanje novog života može biti jedino plod ženidbe. Jedino ženidbu čuva dostojanstvo muškarca i žene, a u ovom slučaju naročito ono žene — i njihove osobno dobro. Jedino ženidbu pruža odgoj i dobro djeteta. Prema tome ne može biti nikakva razmnoženja među katolicima u pogledu osude umjetnog oplod vanja izvan braka. Dijete začeto pod takvim uvlovmima jest savim tim nezakonito.

3. Umjetno oplodjenje u ženidbi, uporabom aktivnog elementa neke treće osobe, jednako je nemoralno te se kao takvo imade ukratko odbaciti. Jedino bračni drugovi imaju uzajmno pravo na svoja tijela sa rođanje novog života. Ova su prava čakuhaziva i isključiva, neposredna, neprenosiva i neotuđiva. Tako to mora biti i van diskusije (raspravljanja), i u pogledu djeteta. Na temelju iste ove obveze, narav nametne onome, tko daje život malom stvorenu, dužnost njegova održanja i odgoja. Medutim između bračnih drugova i djeteta, koje je plod aktivnog elementa bračnog druga od strane treće osobe — mu-praženoj od strane treće osobe — makar do je suprot na to i pristao — nema prirodne veze, nema moralne ili pravne veze bračnog razmnožavanja.

4. Što se tiče zakonitosti umjetnog oplodjenja u ženidbi, nama je dosta za sada posući se, no princip (načelo) naravnog zakona: jednostavna činjenica, da je željena uspjeh postignut tim načinom, ne opravdava upotrebu same ove metode (postupka) niti je želja bračnog druga — potpuno opravdana u samoj sebi da ona dijete — dovođna da dokaze zakonitost pribjegavanja umjetnom oplodjenju, da si ispunji ova želja.

Bilo bi krivo vjerovati, da će mogućnost pribjegavanja ove metode učiniti ženidbu valjanom između dvije osobe, koje su nesposobne zaključiti ju zbog zapreke impotencije (spolne nemogućnosti), same teza svrhu je navesti da se takvi elementi ne mogu nikada zakonski postići, žanima, koji nisu protivni naravi.

Ako se ne može isključiti upotreba novih metoda samo iz razloga, što su nove, ipak se i obzirima na umjetno oplodjenje ne radi samo o činjenici, u kojem čovjek mora biti veoma ograničen, nego ga se mora potpuno odbaciti. S obzirom na ova izvješća ne smije se nužno zabraniti upotreba izvjesnih umjetnih metoda, kojima je svrha do olakšanja naravni čin ili ga omogućiti, s koji je izvršen na moralni način, da postigne svoja svrha.

Starohrvatski koroli

Tako su nazivane starinske hrvatske duhovne pjesmice, snuvene u nekih rukopisnim zbirakama i u velikim štampanim zbornicima, koji su izšli pod naslovom «Čitava octochorda» (= monostroma čitara). Nastale su u davno doba, a najviše za misličkog djelovanja mnogih redovnika od početka 17. stječaja, kad su bile u toku teške borbe na povećanju područja Hrvatske. Među granicarnika je trebalo raditi u smjeru podizanja duhovnih vrednota, jer se pjevanjem duhovnih pjesmika najmasnije djelovalo u duhovno pastvi među raštrkanim domaćim građankama. «Čitava octochorda» bila je vrlo potrebna. O tom najviše svjedoči činjenica, da je u kratkom vremenu izdano u tri izdanja: g. 1701, 1723. i 1727. Prvo je izdanje izšlo troškom velikog crkvenog podupiratelja, zagrebačkog kanonika Ivana Znika, a treće troškom zagrebačkoga Kaplana. Već se u prvo izdanje jasno razabire, da je u to dravno doba — prije gotovo punih 250 godina — bilo u običaju, da cijeli pak velikom sv. Mišom pjesva svojim hrvatskim jezikom, kajkavskim narječjem duhovne pjesmike, koje su postale prave narodne, a du su i u samom narodu mnoge od njih nastale, ustvrdilo je istraživanje marnih glazbenika.

«Čitava» je «monostroma», jer se prema crkvenoj gošnji: dijeli u osm odjeljaka: Dohode, Božje Korama, Utera, obične neđelje, o bl. D. Mariji, o sv. cima, za pokojne. Svaki je odjeljak pravilno razdijeljen na taj način, da se najprije navode latinski misli napjevi i latinske pjesmike, a onda hrvatske misle i druge crkvene pjesmike za dočim doba crkvene godine.

UVJEK SUVREMENI SVETAC

Krist Gospodin je jednom prigodom rekao svojim učenicima: «Išću s vama čete uvijek imati sirenihaka.» Kršćanstvo je od svega prvo početka, pa do danas uvijek imalo puno srca i puno ljubavi za sirenihake i za sve one, koji trpe, bilo te fizički ili duševno. Jedan od najvećih apostola kršćanske ljubavi bio je Sv. Vincencije Paulski. Nema toga, što bi mogao iznajeti i nabrojiti, koja su ona djela kršćanske ljubavi, koja su tokom stoljeća duhovna djeca ovog kršćanskog vitezaka iskazala bijednima i nesretolima. Danas, poslije velikog ratnog pustošenja, bijede i nevolja u svijetu je veća nego ikada. I prema tome sv. Vinko i njegovo djelo je možda danas suvremenije nego ikada. Nema kraja u svijetu, u kojem ne bi duhovna djeca ovog velikog Sveca poduzimala sve moguće za ublaženje tako rasprostranjenih bijede i nevolje. U japanskom mjestu Osaka je kolovozna mjeseca prošle godine počelo djelovati društvo sv. Vinka. U radi društva sudjeluju oko 8.000 osakaških katolika. Za vrijeme ove godine dano je 20.000 japanskih obitelji je od ovog društva dobilo pomoć, bilo u novcu ili

u presvetom otkaznom Sakramentu. Posebnom nježnošću velika se Božja Mlajka, kojoj tako reći otkrivaju cijelo svoje djetinje srce. U napjevima se razabiraju odlike neobične razmnoženosti i anage, koja kao da se razvila u višestoljetnim borbanama protiv krutog neprijatelja Kristova križa.

ENGLSKA KNJIGOVNJA ELIZABETA

Govorila je pred savcem majki. Među ostalim je naglasila, da je jedan od najvećih ranoga današnjeg moralne bijede u rastavi braka i u činjenici, da mnogi bračni drugovi žive odijeljeno. Puzvala je majke, da se zalube za nezastarjivost kršćanskog braka.

SVJETSKI SAVEZ

Službenih društava osnovan je god. 1949. u Amsterdamu, a kao stalno sjedište saveza određeno je Frankfurt na Majni. Savezu pripada 18 različitih društava s oko 1000 članova. U drugom polovici listopada održane je vijetanje u Fribourgu u Švicarskoj.

NA INICIJATIVU

članova apostolata molitve Portugalske bit će u blizini. Lisabona podignut ogronom kip Krista Kralja. Sam kip bit će visok 28 metara, a stajati će na postumentu (podnožju) od 25 metara visine. Ovakve veliki kip biti tako postavljen, da će se vidjeti iz svih dijelova grada.

Prva neđjelja Adventa

(Izvor: «Čitava octochorda» III. izd. Zgb. 1957. str. 61.)

Orel iz nebo leti,
Gabrijel glase nosi
sima letenje
obuzavanje
i valuje;
Milosti puna nebeske
ovo su reči anđelove.

Golubek nosi rožice
u Nazaret k jednoj Devce.
Odušeno
ha je jeno
vaga blizina;
amed svetog sveta ženami
velika Marija s hvalami.

«Ljubu čisteše bilim
berliki bez gumbelom,
u strobe svete
primet dete,
keje cvete.
Bježim se Sinom bude zvali
i svega sveta bude Kralj-
»

Gvika Bogu najdragio,
u milosti; Božje najkrist.
zarucnika,
shubbenica
i Devica,
reče pozivno Marija:
«Ma! bude Božja to velja.»

Pi-cke lepo peva-ju.
i noći na međa sedu-ju.
V jutro ranu is-ču ranu
i-ze-branu. Ta-kova
pti-ca bit bi ja, ki spavam
«Zdrava Ma-ri-ja!»

MISLI

O SV. ISPOVIJEDI

» Sinko, reče jednom brizna majka, »vrijeme je, da pođeš na sv. Isповijed. Uredi račune sa svojim Bogom, izvrši svoju vjersku dužnost. Bit će godina dana lakše se nisi isповijedio. Nakon kratkog vremena, sine u naponu mlađeničke snage, pašto je »razmislio, doista stvarno odgovori majci: »Ja ću poći, ali ipak su to moje stvari, i stoga ću poći, kad budem osjećao potrebu.»

Bio je to odgovor inače dobrog i pouzdanog sina njegovoj vlastitoj majci. Nije dedaš nastao samo »razmisljanjem» nego i utjecajem okoline, premda je »razmisljanje» malo veliki dio.

Bez sumnje je dolazio na misao mladučki Isповijed — ta to je uvijek jedan čin, koji traži da čovjek prolije križ, ali na razliku područja vlastite duše. Da prelazi preko zločina vlastite savjesti, koja ga uvijek opominje, a da se ipak »ne vidi nikakva uspjeha». Isповijed traži, da čovjek baci i uplije svoj pogled na propadajuća i gnijala područja vlastite prošlosti. Kod koga stoji neumoljivi zahtjev prošetati se svojom misli kroz prošlost i to tako, da sama misao možda i nije praćena ničim drugim, osim skupine čine i časova, koji su čovjeku sada posve glavni.

I sve to izgleda kao da čovjek kopka po ruševinama vlastite duševne građevine, koje su mu tako odvratne, koje ga naprosto gane da zaboravi sve to, da tako postane jači a manje očajan, vedriji a manje ogorčen. Da, to dolazi na pamet mladom čovjeku, kad pomisli na Isповijed. Pa onda još misao na tolike odluke, i valja naglasiti: često puta solidne odluke o popravku vlastitog života i vraćanju na životne tračnice, koje će pokazati sjajne svjetle u njegovu dušu. A za svrga opet isto: nezgodni slučajevi, vraćanje na ruševine, gaženje po propadljivom i ovomčarom tlu.

Tekovo, i samo takovo promatranje sv. Isповijedi može dati odgovor: poći ću na Isповijed, kad budem osjećao potrebu, dok se u isti čas misli, da se ta potreba ne će često osjećati.

N o ovo je prestrono naravno promatranje sv. Isповijedi. Ako se čovjek zamisli malo u ono, što je Krist htio sa sv. Isповijedi, naime, da bude jedna blaga vijest za umiranj vlastite savjesti, dobit će u njoj drugu dojmova. Ta da će mu opa biti Eванђеље, vesela vijest o čistoci vlastite duše, vijest, koju čovjek osija kao ublažujuće sredstvo vlastite duševne boli, kao kanal, kroz koj: tišnom dolaze riječke milosti. Riječke milosti, koje čovjek uvijek jačaju dajući mu nove snage za budućnost, koja će biti posuta isto tako kao i prošlost ne ružama već teškim kamenjem, preko kojega čovjek mora proći, a neranjen će to moći samo onda, kad bude često primao milosti sakramenta sv. Isповijedi.

Ako se pri tom čovjek sjeti onoga Kristove, da i praveditelj toliko puta pada na dan, onda će ne u teškoćama već s oduševljenjem polaziti sv. Isповijedi, jer će u njoj naći utjehu Okupiteljeve ljubavi. Bude li to imao na pameti, onda će mu biti jako molitvom tražiti dobrog Okupitelja, da mu dadne snage naći svaku smet vlastite duše. Tada će mu duša biti čisto tlo, koje će moći primiti obilnu pomoć Kristove ljubavi. Jedino tako se ima shvatiti tajna sv. Isповijedi.

VELIKI BIOGRAFIJU Sv. Oca Pija XII. sprema profesor Halecki, koji je zbog nekih zadnjih radova nedavno boravio u Rimu. Biografija bi imala izći na proljeće.

GRADIŠČANSKI HRVATI — Kao i u mnogim krajevima svijeta tako su i u Gradišću uslijed ratnih operacija bilo oštećene mnoge crkve. Međuim pobožni gradišćanski Hrvati nastoje, da čim prije obnove svoje crkve. Tako je u zadnje doba obnovljen crkva u mjestu Haračin pak je u nedjelju 16. listopada o. g. ovu crkvu na svečani način blagoglovio bečki nadbiskup kardinal Mgr. Innitzer. Proglavi je sudjelovao vrlo veliki broj gradišćanskih Hrvata.

NAKANE APOSTOLSTVA MOLITVE ZA MJESEC STUDENI. — Sv. Otac je blagoslovio nakane Apostolstva molitve za mjesec studeni. Glavna nakana je »Promicanje vjerskog znanja među katolicima». Mislijska je nakana »Mir i sloga na otoku Madagaskaru». Na ovome otoku ima 700.000 katolika i 12.700.000 pogana.

AUDIENCIJA KOD SVETOG OCA. — U nedjelju, 23. listopada, Sv. Otac je primio u audienciju pitomce, bižve pitomce i prijatelje »Djela Božje Providnosti». Ovo dobrotvorno društvo je utemeljeno pred 25 godina svećenik Fatimem u Italiji, a društvo se brine za dobol i uzdržavanje napuštene djece. Danas u Italiji ovo društvo uzdržava 15 kuća, u kojima se nalazi 2228 djece. Društvo nema nikakve svoje imovine, nego se održava isključivo milotinama svojih prijatelja. Sv. Otac je prisutnima održao govor, u kojem je naglasio važnost djelatnosti ovoga društva, koje je odgovorilo: osposobilo za pošten privredni rad na tlušće napuštene djece, tek je prisutnima, kao i svima društvenim pitomcima i prijateljima podijelio svoj apostolski blagoslov.

DELEGATE TRGOVAČKE KOMORE KANADE pratio je Sv. Otac Pij XII. 21. studenog u audienciju. U svom govoru naglasio je Sv. Otac, da se Kanada uvijek djelotvorno odzvala pozivima Sv. Stolice, da svojim sredstvima pripomogne ublažavanje bijede među onima, koji su u ratu stradali.

U SALZBURGU kao »njemačkom Rimu dobro napreduju poslovi oko reštauriranja crkava porušenih od bombardiranja za vrijeme rata. Na Spasovo ove godine mogla je biti otvorena »Katedrala» pošto se bila dobila svoj krov.

NA DUSNI DAN održavale su se u svim crkvama Rima svečane zadušnice, tako i u obnovljenoj crkvi San Lorenzo (Sv. Lovro), koja je u ratu jako stradala od bombardiranja.

U AMERICI ima danas preko 30 vjerskih zajednica, koje su se obvezale da će svaki dan barem jednu minutu moliti za sve u svijetu.

IZ AMERICKE su došao službeno prijavljeno ova hodočašća za Svetu Godinu: 7 nacionalnih odnosno zemaljskih, 19 iz pojedinih nadbiskupija i 11 iz pojedinih biskupija.

KIP MAJKE BOŽJE FATIMSKE bit će sljedećih mjeseci prenesen u nekoliko glavnih gradova Europe i Afrike. Kip će 27. listopada avionom napustiti Lisabon.

U FATIMU dolazi više inozemnih hodočašća. Netkova je tamo bilo jedno hodočašće sa 400 učenika iz Engleske, zatim jedna »katedrala» oko 400 učenika iz Belgije i Holandije.

AKADEMSKI GODINA na sveučilištu u Münchenu otvorena je svečanom službom Božjom, na kojoj je govorio profesor Romano Guardini.

PRIMAS POLJSKE nadbiskup Višinski, prvi je vjernike na zabiranje dobrovoljnih prinos za obnovu Varšave i varšavskih crkvi.

KRŠĆANSKA KARITAS — Njemački katolici dovršavaju veliki dokumentarni film u tri djela pod naslovom »Odgovor svaca». U filmu se prikazuje djelovanje njemačkih katolčkih karitativnih i socijalnih ustanova. Glazbu za ovaj film je skladao njemački glazbenik Alfred Imler.

KATOLICI U INDOZEVIJU. — Indonezijski katolici ne zaostaju za svojim sunarodnicima u borbi za nezavisnost svoje domovine. Njih u ovoj borbi predvodi zasvoje o. Van Did. Katolici naglašuju, da je za uspješan napredak vjere i Crkve u Indoneziji neophodno potrebno postići potpunu nezavisnost Indonezije.

KATOLICI U JUŽNOJ AMERICI. — U mnogim zemljama Južne Amerike aktivno djeluje radi »južno-američki kršćanski demokratski pokret» koji ovih dana održava svoj kongres u Brazilju. Ovaj pokret nema karakter vjerskog udruženja, pak poziva na suradnju sve one, koji hoće da sudjeluju u radu na obnovi društva po kršćanskim načelima. Ovaj pokret se bori za primjenu moralne pravde u socijalnim i ekonomskim društvenim odnosima po načelima: Prednost moralna nad profitom; prednost potrebnog nad proizvodnjom; prednost rada nad kapitalom. Pokret najavljuje borbu za postojanje dostojanstva čovječke osobe kao i borbu protiv bilo kakvog oblika fašizma.

RELIKVIJA SV. KRIŽA iz Jeruzalema, koja je nedavno prošla Englesku, sada je stigla u Kanadu. Inicijator (početak) za to dali su belgijski katolici, s ciljem, da se vjernici u svijetu podjave na duhovno razmišljanje i proživljavanje postojanja pravne Svetoj Zemlji.

LIONEL DUCHARNE, prozvan je apostol Eskima i jedan je od najvrijetnijih misionara, koji čitve vječnom sniženju leđu. Da olakša svoj rad prevodio je Eванђеље na eskinjski jezik. S ovim djelom učinio je uslugu i jezikoslovnoj znanosti. Za svoje malobrojne vjernike sastavio je i molitvenik, kojeg je najprije napisao vlastitom rukom u 20 primjeraka. Tri godine kasnije umogao ga je na stroju, a tek sada je ovaj molitvenik izšao u štampi u 1000 primjeraka.

HANS BOCHER, vođa njemačkih kršćanskih sindikata u zapadnoj Njemačkoj, nedavno je na jednom sastanku kršćanskih sindikalista u Bochumu izložio svoja načela, za koja je rekao da baziraju na kršćanskoj socijalnoj nauci i enciklikama. Glavna njegova načela su: socijalizacija glavnih industrija i planifikacija privrede. Bocher je odbio da uđe u zapadnu njemačku vladu.

»DODVORAC S NEBA» naslov je francuskog filma o sv. Ivanu Kršćkom. Film je režirao Marcel Blisiere. Katolička kritika, iako je pohvalila savršenu tehniku filma i mnoge uspjele prizore, učinila je mnogim scenama zamjerke, jer ove po svom sadržaju nisu uvijek na katoličkom stanovištu.

MGR. ANCEL, pomoćni biskup u Lyonu (Francuska), održao je završni govor na katoličkom socijalnom tjednu, koji se održavao sredinom listopada u St. Etienne-u. Mgr. Ancel pozvao je učenike tjeđna, da pomognu kršćanskim radnicima i sindikatima, koji vode pravdu borbu za svoju stvar. Pokažite svoj socijalizam na djelu — rekao je mgr. Ancel — a ne samo na riječima.

CHARLES EMMOTT, poznati engleski advokat i bivši narodni zastupnik, kao i jedan od najstarijih polemičkih porodiča, obratio se na katoličku vjeru. U Crkvu ga je primio mgr. Felici, bivši apostolski nuncij u Beogradu, a sada nuncij u Irskoj.

JAPANSKA KATOLIČKA ENCIKLOPEDIJA. — Po inicijativu Sv. Oca Pape Pija XII. započeto je još prije rata izdavanje japanske katoličke enciklopedije. Redakciju ove enciklopedije vodi katoličko sveučilište u Tokiju, u kome kladu je preuzeo Heroldov zavod. Prve izdavanje je u tri svezaka, ali je II. svezak u ratu bio uništen. Sada je izlaz nova naklada II. svezaka, a III. i IV. svezak je već pripreavljen za tisk.

GRADNJA CRKVE NA BAZI DOBROVOLJNOG RADA. — U gradu Pihheri tamošnji radnici grade svoju crkvu na bazi dobrovoljnog rada. U dobrovoljnom radu na gradnji crkve sudjeluju i radnici, koji nisu katolici. Gradnja crkve je već dobro podmakla i uskoro će biti završena i predata javnom bogoslužju.

INDIJSKA UMJETNICA Anđela Trinidade privodila je u američkom gradu Filadelfiji izložbu slika za ilustriranje izdanja Sv. Pisma na indijskom jeziku. Ova indijska umjetnica će s ovim svojim slikama sudjelovati i na izložbi katoličke umjetnosti, koja će se održati u Rimu tokom iduće Svete godine.

KATOLIČKA NOVINARSKA SKOLA u Mexicu je završila svoju prvu školsku godinu. U ovoj školi se pripremaju katolički novinari za svoj budući apostolski rad.

KATOLIČKE SKOLE U ENGLESKOJ. — Prošle školske godine 1948-49. posjedovalo je katoličke škole u Engleskoj 573.846 daka.

RELIGIOZNI FILMOVI. — Organizacija katoličkih filma je prošle godine dala (planirala) na prikazivanje 33 religiozna filma. Ove filmove je gledalo 15 milijuna gledalaca.

IZ WASHINGTONA prijavljeno je do konca listopada 38 američkih hodočašća za Svetu Godinu.

PROFESOR ALOIS DEMPFF, koji je došao djelovao na sveučilištu u Beču, preselio se u München.

18.000 KILOMETARA prešao je pješke u tri mjeseca pater Stanislas Larochele (Laroche), provincijalac Reda »Oblata». On je posjetio oko 40 misijskih centara (središta) u istočnoj Kanadi, od kojih se veći dio nalazi u području vječnog snijega i leda.

60-GODINJAVU BREDNJAVU proživio je u Japanu vl. Pješke misionar, dekan svih stranih svećenika u Japanu. Kroz svoj dugogodišnji rad na misijskom području krstio je svojom rukom 3.600 odraslih obraćanika i pogana.

»REVUE THOMISTE», posvetila je cijeli svoj broj XLVII, koji je izšao u dva svezaka, radu i misli katoličkog filozofa Jacquesa Maritaina (Zak. Maritain). Brojni priloz, u kojima najbolji francuski katolici teolozi i filozofi kao Charles Journet (Sarl Zurnel), Olivier Lacombe, M. J. Nicolas, Michel Labourdette, Vincent Leroy i drugi, raspravljaju o problemu spoznaje i slobod volje, znatan su doprinos za upotpunavanje onih novih problema u kršćanskoj filozofiji, koji je obraćanik Jacques Maritain započeo rješavanjem u okviru filozofije sv. Tome Akvinskoga.

»O XII. postojelo je brojavilo svoj blagoslov »panjolsko-američkom društvu za pomoć, koje šalje španjolske svećenike u Južnu Americu i na Filipine zbog tamošnje nestašice svećenata.

KATOLICI U SAN DOMINGU. San Doming, je mala republika na istočnom dijelu oćika Haitia u Srednjoj Americi. Obaslaže oko 50.000 km² i u svemu ima oko 2 milijuna stanovnika. Od toga su 70% Indijanci, 10% Crnci, a 10% Bijeli. Katolici se lijepo razvijaju, uprkos što se na cijelom području Republike nalazi svega 200 svećenika.

ENGLJSKE KATOLIČKE ŽENE održale su od 1.—5. listopada u Blackpoolu sastanak, na kojemu su raspravljale pitanje zločina među maloljetnima. Glavne teme bile su: »Populacija i održanje kršćanske obitelji», »Dijete-rođinac», i »Dijete s manom». Delegatkinje ovog sastanka bile su primljene i od gradskog načelnika.

ZAVJETNU KAPELU u Monte Cassinu podići će američki katolici, talijanskog podrijetla. Oni su za tu svrhu već sakupili svotu od 50.000 dolara.

U GLAVNI GRAD KOLUMBIJE, Bogota, stigao je sredinom listopada biskup Indijanske, 10% Crnci, a 10% Bijeli. Katolici se lijepo razvijaju, uprkos što se na cijelom području Republike nalazi svega 200 svećenika.

»KATHOLIKENTAG»-u u Bochumu sakupljeno je ove godine 800.000 njemačkih maraka. Cijeli je iznos određen za gradnju radničkih stanova.

EMISIONA STANICA vatikanskog radija obnavlja se i proširuje. Radovi su već počeli, isto tako izraduju se nova kola, da bi se za vrijeme Svete Godine sa svih svećenosti lako mogli prenositi na radiu značajniji prizici.

† O. KARLO STEJSKAL. Dne 13. XI. o. g. umro je u 82. godini života u Zagrebu svećerik o. Karlo Stejskal D. I., dugogodišnji gimnazijski profesor i zbrovodca crkvenoga i oćekratnoga pjevanja. Poučavao je čitave generacije matematičar, koji mu su pobožnice miali vrila po glavi i posjednjim časova prije smrti. Pokojnik se odlikovao neobičnom radošću, uređnošću i velikom vjernošću u svojim dužnostima. Počivao u miru

HARMONIUM Prodaje se u vrlo dobrom stanju harmonium sa 18 registara građen u Budimpešti. — Upiše slati na upravu lista.

CALENDAR »DANIKA» za god. 1950. razaslat će se pred Božić na one župne urede (odnosno povjerenike), koji su u zadnjih pet godina bili bar jedamput u vezi s Društvom sv. Cirila i Metoda.

Zvani uredi, koji kroe zadnjih pet godina nisu bili u nikakvoj vezi s Društvom sv. Cirila i Metoda, a koji redeflektiraju na »Danica», treba da se deklarišu javu »Danica» će se slati u namijenjen odrednjen kolijevkama. Narudžbe pojednaca ne će se uzvati.

Vlaski i izdavač: Hrvatsko Književno Društvo sv. Cirila i Metoda, Za greb, Trg Kralja Tomislava 21. — Broj 31 izlazi svake godine u dva svezaka: prvi svezak izlazi u prvom tromjesečju i 13. Din; pojedini broj 8. — Din. — Adresa uprave: Trg Kralja Tomislava 21.